

O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI JIZZAX FILIALI

ISSN 2181-3884

ZAMONAVIY ILMIY-TEXNIK TADQIQOTLAR

xalqaro jurnali

Vol. 2 No. 2

2026

**International Journal of
Contemporary Scientific
and Technical Research**

**Volume 2 Issue 2
2026**

**Zamonaviy ilmiy-texnik
tadqiqotlar xalqaro jurnali**

**2-son
2026**

**Международный журнал
современных научно-
технических
исследований**

**Том 2 Выпуск 2
2026**

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI

Xalqaro ilmiy-elektron jurnali

Tahrir kengashi raisi:

P.f.d., prof., O.X. Turakulov

Bosh muharrir:

A.A. Abdumalikov

Tahrir kengashi mas'ul kotibi:

D.M. Jomurodov

Tahririyat hay'ati:

1. B.f.d., prof., S. Murodova (O'zMU Jizzax filiali, UZB)
2. P.f.n., prof., S. Usmanov (O'zMU Jizzax filiali, UZB)
3. T.f.n., dos., S. Tavboev (O'zMU Jizzax filiali, UZB)
4. F.f.d., prof., N. Djusupov (O'zDJTU, UZB)
5. T.f.d., dos., S. Ruzimov (TTPU, UZB)
6. P.f.d., prof., G. Lekerova (SKU, KZH)
7. DSc., Ali Coşkan (ASUI, TR)
8. T.f.d., prof., D. Irgasheva (TATU, UZB)
9. T.f.d., prof., I. Siddikov (NRU TIIAME, UZB)
10. T.f.n., dos., S. Eshkabilov (NDU, US)

Zamonaviy ilmiy-texnik tadqiqotlar xalqaro elektron jurnali (International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research) O'zMU Jizzax filiali Kengashining qaroriga asosan tashkil etilib, 2022-yil 9-sentabrda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №038200 raqami bilan ro'yxatidan o'tkazilgan, shuningdek davlatlararo standartlar talabi asosida O'zbekiston Milliy kutubxonasidan jurnal uchun 2181-3884 ISSN raqami olingan.

© "O'zMU Jizzax filiali" – 2023

Tahririyat manzili:

130100, Jizzax viloyati, Jizzax shahri,
Sh.Rashidov Shox ko'chasi, 259-uy.

QISHLOQ MAKTABLARINI RIVOJLANTIRISHNING KOMPLEKS MEXANIZMLARI: BOSHQARUV, RAQAMLASHTIRISH VA KASBIY YO‘NALTIRISH

Tadjiev Daniyar Davlatyorovich

Farg‘ona davlat universiteti, mustaqil izlanuvchi.

e-mail: tamerlantemur06@gmail.com ORCID: 0009-0007-4467-9878

Annotatsiya.

Mazkur maqolada xorijiy tadqiqotlar asosida qishloq maktablarini rivojlantirishning boshqaruv, raqamlashtirish, kasbiy yo‘naltirish va mahalliy hamkorlikka oid mexanizmlari qiyosiy-tahliliy jihatdan o‘rganilgan. Tadqiqotda 2022–2026-yillarda e‘lon qilingan oltita ilmiy va tahliliy manba qiyosiy tahlil, mavzuli kontent-tahlil hamda umumlashtirish metodlari asosida tahlil qilingan. Natijalar resurslar cheklanganligi, kadrlar tanqisligi va raqamli infratuzilma muammolarini bartaraf etish maktab boshqaruvi, pedagoglarning kasbiy rivojlanishi, oila va mahalliy hamjamiyat bilan hamkorlikni kompleks ravishda kuchaytirishni talab qilishini ko‘rsatdi. Shuningdek, qishloq maktablarining barqaror rivojlanishi texnologiyalarni bosqichma-bosqich joriy etish, ta‘lim mazmunini hudud ehtiyojlariga moslashtirish hamda kasbiy yo‘naltirishni mahalliy iqtisodiyot bilan uzviy bog‘lashga asoslanishi ta‘kidlangan.

Kalit so‘zlar: qishloq maktabi, ta‘lim sifati, maktab boshqaruvi, raqamlashtirish, kasbiy yo‘naltirish, pedagoglarning kasbiy rivojlanishi, mahalliy hamjamiyat, ta‘lim muhiti.

КОМПЛЕКСНЫЕ МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКИХ ШКОЛ: УПРАВЛЕНИЕ, ЦИФРОВИЗАЦИЯ И ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ОРИЕНТАЦИЯ

Таджиев Данияр Давлатёрович

Ферганский государственный университет, независимый исследователь.

Аннотация.

В статье на основе зарубежных исследований проведён сравнительно-аналитический обзор механизмов развития сельских школ, связанных с управлением, цифровизацией, профессиональной ориентацией и местным взаимодействием. Шесть научных и аналитических источников, опубликованных в 2022–2026 годах, рассмотрены с применением сравнительного анализа, тематического контент-анализа и обобщения. Результаты показывают, что преодоление ограниченности ресурсов, кадрового дефицита и проблем цифровой инфраструктуры требует одновременного совершенствования управления школой, профессионального развития педагогов и сотрудничества с семьями и местным сообществом. Устойчивое развитие сельской школы должно основываться на поэтапном внедрении технологий, адаптации содержания образования к территориальным потребностям и связи профессиональной ориентации с местной экономикой.

Ключевые слова: сельская школа, качество образования, управление школой, цифровизация, профессиональная ориентация, профессиональное развитие педагогов, местное сообщество, образовательная среда.

INTEGRATED MECHANISMS FOR RURAL SCHOOL DEVELOPMENT: MANAGEMENT, DIGITALIZATION, AND CAREER GUIDANCE

Tadjiev Daniyar Davlatyorovich

Fergana State University, Independent Researcher.

Abstract.

The article provides a comparative analytical review of international research on rural school development mechanisms related to management, digitalization, career

guidance, and local cooperation. Six scholarly and analytical sources published between 2022 and 2026 were examined through comparative analysis, thematic content analysis, and synthesis. The findings show that limited resources, teacher shortages, and digital infrastructure challenges require the simultaneous improvement of school management, teachers' professional development, and cooperation with families and local communities. Sustainable rural school development should therefore combine the gradual integration of technology, the adaptation of educational content to local needs, and the alignment of career guidance with the local economy.

Keywords: rural school, quality of education, school management, digitalization, career guidance, teachers' professional development, local community, educational environment.

Kirish. Qishloq maktablari hududiy ta'lim tengligini ta'minlash, aholining ijtimoiy barqarorligini saqlash hamda yoshlarning kelajakdagi imkoniyatlarini kengaytirishda muhim o'rin tutadi. Biroq ular aholi zichligi past, masofalar uzoq, kadrlar va infratuzilma imkoniyatlari cheklangan sharoitda faoliyat yuritadi. Shu sababli qishloq maktablarini rivojlantirish alohida tadbirlar yig'indisi emas, balki boshqaruv, pedagogika, raqamli texnologiyalar, kasbiy tayyorgarlik va mahalliy hamkorlikni qamrab oluvchi kompleks yondashuvni talab qiladi.

Yevropa mamlakatlaridagi kichik va qishloq maktablari tajribasi bunday muassasalarning vazifasi faqat dars berish bilan cheklanmasligini ko'rsatadi. Ular mahalliy jamoaning ijtimoiy hamjihatligi va madaniy davomiyligini ta'minlovchi markaz vazifasini ham bajarishi mumkin. Kichik kontingent har bir o'quvchiga individual e'tiborni kuchaytirsada, ta'lim dasturlarining cheklanganligi, fan o'qituvchilari yetishmasligi hamda maktabning keng ta'lim tarmog'idan ajralib qolishi xavfini oshiradi (3).

Xorijiy tadqiqotlarda qishloq maktablarining raqamli infratuzilmasi, boshqaruvi, kasbiy ta'limi va jamoa bilan hamkorligi ko'pincha alohida yo'nalishlar sifatida yoritilgan. Biroq ushbu yo'nalishlarning o'zaro bog'liqligini hamda yagona tizim doirasida samarali amal qilish shartlarini umumlashtirish qishloq maktablarini barqaror rivojlantirish uchun muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Tadqiqotning maqsadi xorijiy manbalar asosida qishloq maktablarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi o'zaro bog'liq mexanizmlarni aniqlash va tizimlashtirishdan iborat. Mazkur maqsadga erishish uchun qishloq maktablarining tizimli muammolari va imkoniyatlari tahlil qilindi, boshqaruv, raqamlashtirish, kasbiy yo'naltirish hamda mahalliy hamkorlik mexanizmlari qiyosiy tahlil qilindi va ularni kompleks amalga oshirish shartlari belgilandi.

MATERIALLAR VA METODLAR

Tadqiqot qiyosiy-tahliliy adabiyotlar sharhi shaklida amalga oshirildi. Manbalar bazasini 2022–2026-yillarda e'lon qilingan oltita material tashkil etdi. Ular qishloq maktablarida texnologiyalarni integratsiya qilishga bag'ishlangan tizimli sharh, qishloq hududlarida kasbiy ta'limning o'rni haqidagi tadqiqot, Yevropaning 11 ta mamlakatini qamrab olgan qiyosiy hisobot, Shvetsiyadagi qishloq maktablari boshqaruvi, kasbiy o'quv markazlari ta'lim muhiti hamda Ispaniya qishloq maktablarining kuchli va zaif tomonlariga oid ilmiy ishlardan iborat (1–6).

Manbalarni tanlashda ularning qishloq maktablari faoliyati bilan bevosita bog'liqligi, muayyan mexanizm yoki muammoga oid empirik va tahliliy ma'lumotlarni qamrab olishi hamda materiallarni yagona mezonlar asosida qiyoslash imkonini berishi hisobga olindi. Mazkur sharh tizimli sharh maqomiga da'vo qilmaydi; u maqola maqsadiga muvofiq tanlab olingan manbalarni mazmunan umumlashtirishga qaratilgan.

Asosiy metodlar sifatida qiyosiy tahlil, mavzuli kontent-tahlil va umumlashtirish usullaridan foydalanildi. Tahlil birligi sifatida manbalarda qayd etilgan muammo, boshqaruv amaliyoti, ta'lim texnologiyasi yoki hamkorlik mexanizmi olindi. Materiallar quyidagi besh yo'nalish bo'yicha tizimlashtirildi: maktab boshqaruvi; pedagog kadrlar; raqamli infratuzilma; kasbiy yo'naltirish va mahalliy iqtisodiyot; oila, maktab va jamoa hamkorligi. Turli mamlakatlarga oid statistik ko'rsatkichlar milliy holatni tavsiflash uchun qo'llanildi, biroq ular o'zaro bevosita qiyoslanmadi.

NATIJALAR

Qishloq maktabining tizimli muammolari va imkoniyatlari

Tahlil natijalari qishloq maktablaridagi muammolar makro, mezo va mikro darajalarda shakllanishini ko'rsatdi. Makro darajada moliyalashtirish, telekommunikatsiya infratuzilmasi va kadrlar siyosati; mezo darajada maktab boshqaruvi, texnik xizmat ko'rsatish va mahalliy hamkorlik; mikro darajada esa o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligi, o'quvchilarning motivatsiyasi hamda oilaviy sharoitlar ta'sir ko'rsatadi. O'ttiz olti empirik tadqiqotni qamrab olgan tizimli sharhda 25 ta asosiy to'siq va 9 ta amaliy yechim umumlashtirilgan. Ular infratuzilmani moliyalashtirish, rahbar va o'qituvchilarni maqsadli tayyorlash, o'quvchilarning raqamli savodxonligini rivojlantirish, texnik yordam ko'rsatish hamda past trafik talab qiladigan va oflayn platformalardan foydalanishni qamrab oladi (1).

Kadrlar tanqisligi sharoitida bir pedagog zimmasiga bir nechta vazifaning yuklanishi va kasbiy muloqot imkoniyatlarining cheklanishi ta'lim sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shu bilan birga, kichik maktablarda o'qituvchi, o'quvchi va ota-onalar o'rtasidagi yaqin munosabatlar har bir bolaning ehtiyojlarini chuqurroq anglash hamda individual pedagogik yordam ko'rsatish imkonini oshiradi. Shvetsiya qishloq maktablari misolida ishonch, jamoaviy

hamkorlik, malakali va moslashuvchan pedagoglar hamda o'quvchilar farovonligini ta'minlash muvaffaqiyatning asosiy omillari sifatida e'tirof etilgan (4).

Samarali boshqaruv va maktab-jamoa hamkorligi

Qishloq maktabi rahbarining asosiy vazifasi markaziy talablar bilan mahalliy ehtiyojlar o'rtasida muvozanatni ta'minlash, pedagogik jamoani umumiy maqsad atrofida birlashtirish, vazifalarni oqilona taqsimlash hamda tashqi resurslarni jalb etishdan iborat. Tadqiqotlar samarali rahbarlikni faqat rahbarning shaxsiy faolligi bilan emas, balki jamoaviy yetakchilik, o'zaro ishonch va bosqichma-bosqich yangilanish jarayonlari bilan bog'laydi (4).

Ispaniyada 1 730 ta maktab ishtirokida o'tkazilgan tadqiqot natijalariga ko'ra, qishloq maktablarining 91,1 foizi oilalar bilan ikki tomonlama muloqot kanallaridan, 51,3 foizi esa bolalarni maktabga olib kelish va olib ketish vaqtida yuzaga keladigan norasmiy muloqotdan foydalanadi. Biroq maktablararo hamkorlikni yo'lga qo'ygan qishloq maktablari ulushi atigi 6,4 foizni tashkil etgan (6). Yevropa tajribasidagi «**jamoa maktabi**» modeli esa maktabni oila, mahalliy hokimiyat, tadbirkorlik subyektlari, madaniyat muassasalari va kasbiy ta'lim tashkilotlarini birlashtiruvchi hududiy ta'lim markazi sifatida talqin qiladi (3).

Raqamli texnologiyalarni maqsadli integratsiya qilish

Raqamli texnologiyalar geografik uzoqlikni kamaytirish, sifatli ta'lim resurslariga kirishni kengaytirish hamda pedagoglar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish imkonini beradi. Biroq internet tezligining pastligi, qurilmalar yetishmasligi, o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasi yetarli emasligi va internet-trafik xarajatlarining yuqoriligi o'zaro bog'liq to'siqlar hisoblanadi (1). Ispaniyada axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan (AKT) foydalanish qishloq maktablarida 74,1 foizni, boshqa maktablarda esa 80,7 foizni tashkil etgan. Onlayn maktab platformalaridan foydalanish ko'rsatkichlari esa mos ravishda 24,1 foiz va 37 foizni tashkil etgan (6).

Manbalarda raqamlashtirish jarayonini internet sifati, qurilmalar mavjudligi, elektr ta'minoti, pedagoglarning raqamli kompetensiyasi hamda o'quvchilarning uy sharoitlarini dastlabki baholashdan boshlash tavsiya etiladi. Internet aloqasi barqaror bo'lmagan sharoitlarda past trafik talab qiladigan yoki oflayn ishlaydigan vositalardan foydalanish, qurilmalar yetishmaganda esa guruhli va navbat asosida foydalanish tavsiya etiladi. O'qituvchilar uchun umumiy kompyuter savodxonligi kurslariga nisbatan muayyan fanlarni o'qitish metodikasi, elektron baholash, aralash ta'lim hamda raqamli xavfsizlik bo'yicha amaliy tayyorgarlik samaraliroq hisoblanadi (1).

Raqamlashtirish samaradorligi qurilmalar soni bilan emas, balki o'quvchilarning ta'lim jarayonidagi ishtiroki, mustaqil ishlash qobiliyati, ta'lim natijalari hamda o'qituvchilarning ish yukidagi o'zgarishlar orqali baholanishi lozim. Masofaviy ta'lim qishloq maktablariga yuqori malakali mutaxassislarning darslarini olib kirish imkonini bersa-da, u yuzma-yuz muloqotni to'liq almashtirganda ijtimoiy ajralish xavfini kuchaytirishi mumkin (3).

Kasbiy yo'naltirish va ta'lim muhiti

Qishloq maktabi faoliyatining natijadorligi bitiruvchilarning keyingi ta'lim olishi va mehnat bozoridagi muvaffaqiyati bilan ham baholanishi lozim. Kasbiy yo'naltirish yuqori sinflarda o'tkaziladigan bir martalik suhbat bilan cheklanmasdan, mahalliy iqtisodiyot ehtiyojlari va texnologik o'zgarishlarni hisobga oluvchi uzluksiz tizim sifatida tashkil etilishi zarur. Zamonaviy qishloq xo'jaligi, qayta ishlash sanoati, logistika, servis, turizm, raqamli xizmatlar, yashil energetika hamda kichik tadbirkorlik o'quvchilar uchun istiqbolli kasbiy yo'nalishlar bo'lishi mumkin.

Xitoy tajribasiga bag'ishlangan tadqiqotlarda dala sharoitidagi mashg'ulotlar, maktab va korxonalar hamkorligi hamda ta'limni ishlab chiqarish jarayonlari bilan integratsiya qilish amaliy ko'nikmalarni va innovatsion tadbirkorlikni rivojlantirishga xizmat qilishi ko'rsatilgan. O'quv dasturlarini hudud iqtisodiyoti ehtiyojlariga moslashtirish, qisqa muddatli va onlayn kurslarni joriy etish hamda o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini kuchaytirish asosiy chora-tadbirlar sifatida tavsiya etilgan (2).

Ta'lim mazmuni va zamonaviy texnologiyalarning samaradorligi ta'lim muhitining jismoniy sharoitlariga ham bevosita bog'liq. Kasbiy o'quv markazlari dizayniga oid tadqiqotlarda zamonaviy ta'lim muhiti nazariy darslar, amaliy mashg'ulotlar, kichik guruhlarda ishlash, mustaqil ta'lim va tayyor mahsulotlarni namoyish etish uchun moslashuvchan bo'lishi, shuningdek, xavfsizlik, yoritish, shamollatish hamda maxsus ta'lim ehtiyojlariga ega foydalanuvchilar uchun qulay sharoitlarni ta'minlashi zarurligi ta'kidlangan (5). Yevropa tajribasi esa qishloq maktablaridagi kutubxona, ustaxona, akt zali va hovlini ko'p funksiyali ta'lim makoniga, mahalliy korxonalar yoki madaniyat uylarini esa kengaytirilgan sinf sifatida foydalanish mumkinligini ko'rsatadi (3).

Aniqlangan kompleks mexanizmlar

Tahlil natijasida qishloq maktablarini rivojlantirishning beshta o'zaro bog'liq yo'nalishi aniqlandi: mahalliy sharoitga mos rivojlanish maqsadlarini belgilash va jamoaviy boshqaruvni rivojlantirish; pedagoglarni saqlab qolish va ularning amaliy kasbiy rivojlanishini ta'minlash; raqamli texnologiyalarni bosqichma-bosqich joriy etish; ta'lim mazmuni hamda kasbiy yo'naltirishni mahalliy iqtisodiyot ehtiyojlari bilan uyg'unlashtirish; maktabni ta'lim, madaniyat va jamoatchilik muloqoti uchun ochiq markazga aylantirish. Mazkur yo'nalishlarning o'zaro uyg'un holda amalga oshirilishi qishloq maktablarining barqaror rivojlanishi va ta'lim sifatini ta'minlovchi kompleks modelning asosini tashkil etadi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar qishloq maktablari muammolarini faqat moliyalashtirish yoki texnik jihozlash orqali hal etib bo'lmavsligini ko'rsatadi. Qurilmalarni xarid qilish pedagoglarning kasbiy tayyorgarligi va texnik qo'llab-quvvatlashsiz,

malaka oshirish esa samarali boshqaruv va kasbiy hamkorliksiz kutilgan natijani bermaydi. Shu bois makro, mezo va mikro darajadagi chora-tadbirlar yagona maqsadga yo'naltirilgan tizim sifatida amalga oshirilishi zarur.

Kompleks modelni bosqichma-bosqich joriy etish maqsadga muvofiq. Dastlab maktabning kadrlar salohiyati, infratuzilmasi, o'quvchilar ehtiyojlari hamda mahalliy hamkorlik imkoniyatlari diagnostika qilinadi. Keyingi bosqichda aralash ta'lim, maktablararo onlayn darslar yoki mahalliy korxonalar bilan hamkorlikdagi kasbiy modullar kabi cheklangan sinov loyihalari amalga oshiriladi. Natijalar ijobiy bo'lsa, ushbu tajriba boshqa sinflar va fanlarga bosqichma-bosqich kengaytiriladi.

Baholashda faqat amalga oshirilgan tadbirlar soni emas, balki o'quvchilarning davomati va ta'lim natijalari, pedagoglarni saqlab qolish ko'rsatkichlari, raqamli vositalardan maqsadli foydalanish darajasi, ota-onalar ishtiroki hamda kasbiy yo'naltirish samaradorligi ham hisobga olinishi lozim. Moliyalashtirish ham bir martalik jihozlashdan uzoq muddatli xizmat ko'rsatish modeliga o'tishi, qurilmalarni yangilash, ta'mirlash, internet xizmatlari va sarf materiallari xarajatlarini oldindan qamrab olishi zarur. Davlat mablag'lari asosiy moliyaviy kafolat bo'lib qolgan holda, mahalliy biznes va ta'lim muassasalari bilan maqsadli hamkorlik qo'shimcha resurs manbai bo'lishi mumkin.

Xorijiy tajribani to'g'ridan-to'g'ri ko'chirish maqsadga muvofiq emas. Qishloq maktabi shahar maktabining kichraytirilgan nusxasi emas, balki kichik kontingent, yaqin ijtimoiy munosabatlar va mahalliy resurslarga tayanuvchi alohida institutsional modeldir. Ispaniya tajribasi qishloq maktablari zamonaviylik, innovatsion faoliyat va ta'lim sifati bo'yicha ortda qoladi, degan stereotiplarni tasdiqlamaydi. Aksincha, kichik kontingent va oilalar bilan yaqin hamkorlik yangi pedagogik metodlarni sinovdan o'tkazish uchun qulay muhit yaratishi qayd etilgan (6).

Tadqiqotning cheklovlari foydalanilgan manbalar sonining nisbatan kamligi, tahlil qilingan mamlakatlar va ta'lim tizimlarining turlichaligi hamda tahlilning ikkilamchi ma'lumotlarga asoslanganligi bilan izohlanadi. Maqolada taklif etilgan kompleks mexanizmlar mahalliy qishloq maktablari sharoitida amaliy jihatdan sinovdan o'tkazilmagan. Shu sababli kelgusidagi tadqiqotlarda mazkur mexanizmlarning samaradorligini maktab rahbarlari, pedagoglar, o'quvchilar va ota-onalar ishtirokidagi empirik tadqiqotlar asosida baholash maqsadga muvofiq.

XULOSA

Xorijiy tadqiqotlar qishloq maktablarini rivojlantirish uchun yagona universal yechim mavjud emasligini ko'rsatadi. Muvaffaqiyat faqat moliyalashtirish va texnik ta'minotga emas, balki rahbarlik sifati, pedagoglarning kasbiy rivojlanishi, jamoada o'zaro ishonch muhitining shakllanishi, mahalliy hamkorlik, o'quvchilarning ijtimoiy sharoiti hamda ta'lim mazmunining hudud ehtiyojlariga mosligiga ham bog'liq. Shu sababli qishloq maktablarini qo'llab-quvvatlash siyosati boshqaruv, kadrlar salohiyati, raqamlashtirish, kasbiy yo'naltirish va ta'lim muhitini o'zaro uyg'un holda rivojlantirishni qamrab olishi lozim.

Qishloq maktabining kichik kontingenti va hududiy uzoqligi faqat cheklov emas, balki individual yondashuvni rivojlantirish, jamoaviy boshqaruvni kuchaytirish hamda tajribaviy ta'limni samarali tashkil etish uchun muhim imkoniyatdir. Raqamli texnologiyalar maktabni tashqi ta'lim resurslari bilan bog'laydi, kasbiy yo'naltirish ta'limni mahalliy iqtisodiyot ehtiyojlariga yaqinlashtiradi, maktab va mahalliy hamjamiyat o'rtasidagi hamkorlik esa rivojlanishning ijtimoiy asoslarini mustahkamlaydi. Mazkur mexanizmlar kompleks tarzda amalga oshirilganda, qishloq maktabi nafaqat sifatli ta'lim beruvchi muassasa, balki hududning barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga xizmat qiluvchi muhim jamoatchilik markaziga aylanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mustafa F., Nguyen H. T. M., Gao X. The Challenges and Solutions of Technology Integration in Rural Schools: A Systematic Literature Review // International Journal of Educational Research. – 2024. – Vol. 126. – Art. 102380.
2. Jiang S. Analysis of the Mechanism and Countermeasures of Vocational Education Promoting the Revitalization of Rural Talents // Advances in Social Science, Education and Humanities Research. – 2024. – Vol. 849. – P. 410–417.
3. Cannella G., Chipa S., Mangione G. R. J. Playing Their Part: Small and Rural Schools: A European Comparative Analysis Based on 11 Countries. Executive Summary. – Brussels: European Schoolnet, 2023. – 23 p.
4. Grimm F., Årlestig H., Johansson O. Working Together Towards School Success in a Rural School Context: "It Works Well but We Are Not Satisfied" // Journal of Educational Administration. – 2026. – Vol. 64, No. 3. – P. 340–354.
5. Ahmed O. M. Vocational Training Centers and Their Development Through Contemporary Design Trends // International Design Journal. – 2022. – Vol. 12, No. 1. – P. 367–380.
6. Andrés Cabello S., Garreta Bochaca J. Rural Schools in Spain: Strengths and Weakness // AGER: Revista de Estudios sobre Despoblación y Desarrollo Rural. – 2023. – No. 38. – P. 113–142.